

Brüsszel, 2018. december 7.
(OR. en)

15272/18

JAI 1258
COPEN 437
DROIPEN 197
GENVAL 44
CATS 94
EUROJUST 172
EJN 59
EJUSTICE 175

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2018. december 7.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	14540/18 + COR 1
Tárgy:	Kölcsönös elismerés büntetőügyekben – A Tanács következtetései (2018. december 7.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak „A kölcsönös elismerés előmozdítása a kölcsönös bizalom erősítése révén” című tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2018. december 6–7-i 3661. ülésén fogadott el.

A Tanács következtetései
„A kölcsönös elismerés előmozdítása a kölcsönös bizalom erősítése révén”

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

emlékeztetve arra, hogy az EUMSZ 82. cikkének (1) bekezdése értelmében az Unióban a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés a bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének elvén alapul;

megállapítva, hogy ezen elv alkalmazása során egy adott tagállam illetékes hatósága egy másik tagállam illetékes hatóságának továbbít egy bírósági ítéletet vagy határozatot, amely aztán (az alkalmazandó szabályoknak megfelelően) a sajátjaként végrehajtja azt;

kijelentve, hogy a kölcsönös elismerés elve arra a kölcsönös bizalomra épül, amelyet a tagállamok számára közös értékek, azaz az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása teremtet meg, minek következtében mindegyik hatóság bízhat abban, hogy büntető igazságszolgáltatási rendszerében a többi hatóság is egyenértékű jogvédelmi normákat alkalmaz;

hangsúlyozva, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog, beleértve többek között a bírói függetlenségre vonatkozó követelményt is, elengedhetetlen az alapvető jogok hatékony védelméhez, mivel garantálja az uniós és a nemzetközi jogból eredő összes egyéni jog védelmét, továbbá biztosítéka a tagállamok EUSZ 2. cikkében foglalt közös értékeinek, különösen a jogállamiságnak;

megállapítva, hogy a kölcsönös bizalmat különböző – leginkább gyakorlati vagy szakpolitikai jellegű problémák – kikezdehetik, és ezért folyamatos erőfeszítéseket kell tenni e bizalom előmozdítása és növelése érdekében;

figyelembe véve, hogy az említett problémák egyebek mellett az uniós jog eltérő végrehajtásával és alkalmazásával, a jogállamisággal és az alapvető jogok szempontjából különösen kényes kérdésekkel, például a fogvatartási körülményekkel és az előzetes letartóztatás hosszával kapcsolatosak;

emlékeztetve arra, hogy 2018. július 12–13-i nem hivatalos találkozójukon a miniszterek megvitatták azokat a közelmúltbeli fejleményeket, amelyek problémát jelentenek a kölcsönös elismerés elvének szempontjából, továbbá az Európai Unió Bíróságának (EUB) idevágó ítélezési gyakorlatára is kitértek;

emlékeztetve továbbá arra, hogy a CATS 2018. szeptember 18-i ülésén a delegációk megvitatták azt az elnökségi dokumentumot, amely a kölcsönös elismerés eszközeinek alkalmazásával kapcsolatban felmerülő problémákat és akadályokat taglalja, valamint javaslatokat tartalmaz a lehetséges intézkedésekre (11956/18);

emlékeztetve végezetül arra, hogy a Tanács (Bel- és Igazságügy) 2018. október 11-i ülésén a miniszterek beszámoltak a kölcsönös elismerés, illetve a kölcsönös bizalom erősítése érdekében alkalmazott legjobb gyakorlatokról és intézkedésekről, valamint arról, hogy milyen gyakorlati vagy jogi intézkedéseket tesznek a közelmúltbeli fejleményekre – különösen az EUB, illetve az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélezési gyakorlatára – reagálva (12492/18);

ELFOGADTA AZ ALÁBBI KÖVETKEZTETÉSEKET:

1. emlékezteti a **tagállamokat**, hogy a kölcsönös elismerés uniós eszközeinek, mindenekelőtt a kerethatározat vagy irányelv formáját öltő jogi eszközöknek a hatékonysága és eredményessége nagymértékben függ attól, hogy a vonatkozó nemzeti jogszabályokat az említett eszközökkel összhangban dolgozzák ki és fogadják el;

2. sürgeti a **tagállamokat**, hogy vegyék tudomásul, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog garantálása érdekében mennyire fontos, hogy az eljárási jogokról szóló irányelveket¹ időben és megfelelő módon ültessék át;
3. a **tagállamoknak** továbbra is gondoskodniuk kell a bíróságok és a bírák függetlenségéről és pártatlanságáról, mivel ez lényeges összetevője a tisztességes eljáráshoz való, az Alapjogi Charta 47. cikkének második bekezdésében szavatolt alapvető jognak;
4. emlékezteti a **tagállamokat**, hogy az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint csak kivételes körülmények indokolhatják az olyan határozatok és ítéletek végrehajtásának megtagadását, amelyeket a kölcsönös elismerés valamely eszköze alapján bocsátottak ki, továbbá figyelemmel arra, hogy az uniós jog elsőbbségének elve értelmében a tagállamok másik tagállamtól nem követelhetnek meg az alapvető jogok uniós jog által biztosított védelmi szintjénél magasabb nemzeti védelmi szintet. Következésképpen az EUB által az ítélkezési gyakorlatában kialakított megközelítést követve a végrehajtás megtagadásának eseteiben az alapvető jogok megsértését csak korlátozottan lehet indokul felhozni;
5. ösztönzi a **tagállamokat**, hogy olyan jogszabályokat léptessenek életbe, amelyek adott esetben lehetővé teszik a fogva tartás alternatívájaként alkalmazható intézkedéseket annak érdekében, hogy kevesebben legyenek a fogdákbán és a büntetés-végrehajtási intézetekben, ezáltal előmozdítva a társadalmi rehabilitáció céljának megvalósítását és egyúttal megoldva egyrészt azt a problémát, hogy a kölcsönös bizalom útjában sok esetben a rossz fogvatartási körülmények állnak, másrészt a túlszűfolt börtönök problémáját;
6. ösztönzi a **tagállamokat** és a **Bizottságot**, hogy mozdítsák elő a bírák, az ügyészek és egyéb gyakorló szakemberek továbbképzését, többek között a büntetőeljárások során érvényesítendő alapvető jogok terén, mivel ezáltal javulhat a kölcsönös elismerésen alapuló uniós eszközök alkalmazása, hogy igazságügyi képzési szemináriumok és cserék szervezésével erősítsék a kölcsönös bizalmat a jog érvényesülésén alapuló európai térségben, és hogy kellő figyelmet fordítsanak az e téren nyújtott képzési tevékenységek megfelelő finanszírozására nemzeti és európai szinten, elsősorban azon képzések esetében, amelyeket az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) szervez;

¹ A 2010/64/EU, a 2012/13/EU, a 2013/48/EU, az (EU) 2016/343, az (EU) 2016/800 és az (EU) 2016/1919 irányelv azoknak a tagállamoknak az esetében, amelyekre nézve kötelezők.

7. ösztönzi a **tagállamokat**, hogy joghatóságukban a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés szakértőiként jelöljenek ki gyakorló szakembereket – akik az Európai Igazságügyi Hálózaton (EIH) belül a nemzeti kapcsolattartó pont szerepét tölthetnék be –, hogy a vonatkozó jogi eszközök, többek között a kölcsönös elismerés elvén alapuló uniós eszközök alkalmazásával kapcsolatban segítséget nyújthassanak a többi gyakorló szakembernek;
8. ösztönzi a **tagállamokat**, hogy – lehetőség szerint uniós források igénybevételével – mozdítsák elő a gyakorló szakemberek cseréjét a különböző tagállamok között, és egyéb jellegű kapcsolattartást is ösztönözzenek a körükben, mivel ez erősítheti a kölcsönös bizalmat és előmozdíthatja a kölcsönös elismerés elvének hatékony alkalmazását;
9. ösztönzi a **tagállamokat**, hogy a kölcsönös elismerés és a kölcsönös bizalom erősítése érdekében osszák meg egymással a legjobb gyakorlataikat, például a bűnügyi együttműködési munkacsoportban és a CATS-ban;
10. ösztönzi a **tagállamokat**, hogy állapítsanak meg (nem kötelező erejű) iránymutatásokat a kölcsönös elismerés uniós eszközeinek alkalmazására vonatkozóan annak érdekében, hogy a gyakorló szakembereknek segítséget nyújtsanak abban, hogy az uniós eszközöket átültető nemzeti jogszabályokat miként kell értelmezni és alkalmazni;
11. felkéri a **tagállamokat**, hogy ösztönözzék a gyakorló szakembereket arra, hogy maradéktalanul használják ki az EIH és az Eurojust által azon a téren kínált lehetőségeket, hogy megbízatásukkal összhangban segítséget nyújtanak a gyakorló szakembereknek a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéshez;
12. felkéri a **tagállamokat** mindenekelőtt arra, hogy ösztönözzék a gyakorló szakembereket, hogy vegyék igénybe az igazságügyi együttműködés gyakorlati eszközeit, valamint a kölcsönös elismerés eszközeinek (elektronikus) formanyomtatványait és bizonyítványait, amelyek megtalálhatók az EIH honlapján, mivel ezek megkönnyítik az említett eszközök alkalmazását;

13. felkéri a **tagállamokat**, hogy ösztönözzék a kölcsönös elismeréssel kapcsolatos eljárásokban végrehajtó hatóságként eljáró gyakorló szakembereket arra, hogy a többi tagállam kibocsátó hatóságaival adott esetben kezdeményezzenek párbeszédet és közvetlenül egyeztessenek, különösen azelőtt, hogy úgy döntenének, hogy az említett eljárások keretében küldött határozatot vagy ítéletet nem ismerik el, illetve nem hajtják végre;
14. felkéri a **tagállamokat**, hogy gondoskodjanak róla, hogy az EIH kapcsolattartó pontjainak elegendő kapacitásuk legyen ahhoz, hogy feladataikat ilyen minőségükben a szokásos kötelezettségeik és feladataik mellett elláthassák, ahogyan ezt a kölcsönös értékelések hatodik fordulójában készült zárójelentés (7. ajánlás) is kiemelte, annak érdekében, hogy az EIH továbbra is hatékonyan tölthesse be szerepét, többek között a kölcsönös elismerés terén;
15. felkéri azokat a **tagállamokat**, amelyek a kölcsönös elismerés valamelyik eszközével kapcsolatban nyilatkozatot tettek (fenntartással éltek), hogy az érintett eszköz egységes alkalmazásának előmozdítása érdekében vizsgálják meg, vissza tudják-e vonni a nyilatkozatukat;
16. felkéri a **tagállamokat**, hogy segítsék elő az illetékes képviselők aktív részvételét a börtönök túlszűfoltóságáról szóló konferencián, amelyet az Európai Bizottság támogatásával az Európa Tanács szervez 2019. április 24–25-re, valamint az európai büntetés-végrehajtási rendszerek előtt álló kihívásokkal foglalkozó konferencián, amely az Európai Unió Tanácsának román elnöksége alatt kerül megrendezésre;
17. felkéri a **tagállamokat** és a **Bizottságot**, hogy sürgősséggel hozzák létre az elektronikus bizonyítékok digitális cseréjére szolgáló rendszert, amelyben biztonságosan továbbíthatók az európai nyomozási határozatok, valamint a kölcsönös jogsegéllyel kapcsolatos megkeresések és válaszok;
18. felkéri a **Bizottságot**, hogy adott esetben hatáskörével élve gondoskodjon róla, hogy a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésre és az eljárási jogokra vonatkozó uniós eszközöket időben és megfelelő módon átültessék;

19. felkéri a **Bizottságot**, hogy nyújtson gyakorlati iránymutatást az EUB legújabb – nevezetesen az *Aranyosi*-ügyben kialakított ítélkezési gyakorlatára és arra vonatkozóan, hogy a gyakorló szakemberek hol találhatnak olyan forrásokat, amelyek objektív, megbízható és kellően aktuális információkkal szolgálnak a tagállamok büntetés-végrehajtási intézeteiről és az azokban uralkodó körülményekről;

20. felkéri a tagállamokat, hogy próbáljanak meg gondoskodni az Európa Tanács fogvatartási körülményekről és a fogvatartottakkal szembeni bánásmódról szóló tájékoztatójának a hivatalos nyelvükre történő lefordításáról, és a fordításokat bocsássák az Európa Tanács rendelkezésére, hogy az közzétehesse a honlapján;

21. felkéri a **Bizottságot**, hogy a tagállamokkal konzultálva fejlessze tovább és rendszeresen frissítse az európai elfogatóparancsról szóló kézikönyvét, többek között figyelembe véve az EUB legfrissebb ítélkezési gyakorlatát és a kézikönyv megfelelő alkalmazását célzó legjobb gyakorlatokat, továbbá dolgozzon ki kézikönyveket a kölcsönös elismerés többi eszközével, például a szabadságvesztés-büntetésekéről² és a próbaidőről³ szóló kerethatározattal, később pedig az európai nyomozási határozatról szóló irányelvvel⁴ és a befagyasztást és az elkobzást elrendelő határozatokról szóló rendelettel⁵ kapcsolatban is, azt követően, hogy a tagállamok teljeskörűen átültették őket, annak érdekében, hogy előmozdítsa az említett eszközök megfelelő végrehajtását és alkalmazását;

22. felkéri a **Bizottságot**, hogy a kölcsönös elismerés uniós eszközeivel és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés szempontjából releváns egyéb uniós eszközökkel kapcsolatos tagállami értesítéseket az EU legalább egy széles körben használt nyelvén továbbítsa az EIH-nak, hogy az közzétehesse őket a honlapján;

² A 2008/909/IB kerethatározat.

³ A 2008/947/IB kerethatározat.

⁴ A 2014/41/EU irányelv.

⁵ Az (EU) 2018/1805 rendelet.

23. ösztönzi a **Bizottságot**, hogy a kölcsönös elismeréssel kapcsolatos problémák megvitatása céljából továbbra is szervezzen üléseket a szakértőkkel és a gyakorló szakemberekkel, és ha hasznosnak bizonyulnak, fokozza az ülések gyakoriságát és intenzitását, továbbá az ülések eredményeit tegye hozzáférhetővé a gyakorló szakemberek számára;
24. felkéri a **Bizottságot**, hogy mozgósítsa elő az uniós pénzügyi programok keretében biztosított források optimális felhasználását, ha már rendelkezésre bocsátották őket, hogy erősítse és fellendítse a tagállamok közötti igazságügyi együttműködést, többek között annak érdekében is, hogy a tagállamok korszerűsíthessék a büntetés-végrehajtási intézeteket és segítséget kapjanak az elégtelen fogvatartási körülmények problémájának megoldásához, mivel az kedvezőtlenül hathat a kölcsönös elismerés eszközeinek alkalmazására;
25. ösztönzi a **Bizottságot**, a **Tanácsot** és az **Európai Parlamentet**, hogy a kölcsönös elismerés eszközeit, a formanyomtatványokat és a bizonyítványokat is ideértve, világosabb, pontosabb és felhasználóbarátabb módon fogalmazzák meg, és ennek során törekedjenek a következetességre, annak érdekében, hogy ezzel megkönnyítsék a gyakorló szakemberek számára az ilyen eszközök alkalmazását. E célból adott esetben segítséget lehet kérni az Eurojusttól és az EIH-től;
26. ösztönzi az **Eurojustot**, hogy folytassa a kölcsönös elismerés eszközeivel kapcsolatos operatív és stratégiai tevékenységét, hogy elősegítse az eszközök alkalmazását;
27. felkéri az **Eurojustot** és az **EIH-t**, hogy továbbra is legyenek aktívak a kölcsönös elismerés terén felmerülő akadályok elhárításában és a legjobb gyakorlatok azonosításában, továbbá a gyakorló szakemberekkel tartott üléseiken ezentúl is szenteljenek rendszeres figyelmet a kölcsönös elismerés eszközeinek;
28. ösztönzi az **EIH-t**, hogy folyamatosan fejlessze a honlapját többek között a kölcsönös elismerés eszközeire vonatkozó gyakorlati információkkal, mivel ez igen hasznosnak bizonyult a gyakorló szakemberek körében;

29. ösztönzi az **EJTN-t**, hogy a jövőben is szervezzon egyrészt képzést az uniós jogról, többek között arról, hogy az Alapjogi Charta miért lényeges a kölcsönös elismerés büntetőügyekben alkalmazott eszközeinek működése szempontjából, másrészt pedig cseréket a gyakorló szakemberek között;

30. felkéri a **Tanácsot**, hogy a kölcsönös értékelések kilencedik fordulójának témájaként jelölje meg a kölcsönös elismerés meghatározott eszközeinek gyakorlati működését;

31. felkéri az **elnökséget**, hogy a kölcsönös elismerés elvén alapuló eszközök alkalmazásának előmozdítása érdekében továbbra is szenteljen kellő figyelmet, politikai szinten is, a kölcsönös elismerés és a kölcsönös bizalom kérdésének, elsősorban azáltal, hogy e tárgyban rendszeresen véleménycserét tesz lehetővé.
